

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

«28» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Вибіркова

Освітньо-професійна програма	Менеджмент організацій і адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
	Економічний факультет
Мова навчання	українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «*Основи міжнародного бізнесу*» складена відповідно до освітньо-професійної програми «*Менеджмент організацій і адміністрування*» спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування, 2023 рік.

Розробник:

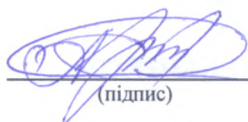
Михайлина Д.Г., доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н., доцент

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Михайлина Д.Г., доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н., доцент

Затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

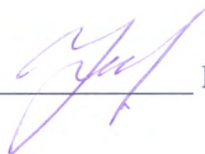

(підпис)

Олександр САЧКО

Схвалено методичною радою економічного факультету
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради

Ірина НИКИФОРАК

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма					Кількість годин заочна форма						
	усього	усього				усього	усього					
		лекцій	практ.	лаб	інд		с.р.	лекцій	практ.	лаб	інд	с.р.
<i>Теми лекційних занять</i>	<i>Змістовий модуль 1. СЕРЕДОВИЩЕ І СТРАТЕГІЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ</i>											
Тема 1. Суть і форми міжнародного бізнесу	8	2			6							
Тема 2. Середовище міжнародного бізнесу	12	4	2		6							
Тема 3. Вибір країни-партнера	10	2	2		6							
Тема 4. Стратегія міжнародного бізнесу	14	4	2		8							
Разом за ЗМ 1	44	12	6		26							
<i>Теми лекційних занять</i>	<i>Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОСНОВНІ ОПЕРАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ</i>											
Тема 5. Організація міжнародного бізнесу	8	2			6							
Тема 6. Міжнародні бізнес операції	10	2	2		6							
Тема 7. Міжнародний маркетинг	14	4	2		8							
Тема 8. НДДКР у міжнародному бізнесі	14	4	2		8							
Разом за ЗМ 2	46	12	6		28							
Всього	90	24	12		54							

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми (перелік питань)
1	Тема 1. Суть і форми міжнародного бізнесу 1. Суть, цілі та характерні риси міжнародного бізнесу. 2. Основні форми міжнародного бізнесу. 3. Вибір способу входження у зарубіжний ринок. 4. Ключові тенденції розвитку міжнародного бізнесу.
2	Тема 2. Середовище міжнародного бізнесу 1. Суть та структура середовища міжнародного бізнесу. 2. Політичне та законодавче середовище міжнародного бізнесу. 3. Економічна система як елемент середовища міжнародного бізнесу.

	4. Культурні відмінності як фактор міжнародного бізнесу.
3	Тема 3. Вибір країни-партнера 1. Показники економічного розвитку країни. 2. Критерії диференціації національних культур. 3. Вплив середовища на міжнародний бізнес. 4. Фірмове досє на країну.
4	Тема 4. Стратегія міжнародного бізнесу 1. Значення і роль стратегії міжнародної фірми. 2. Прибутки від глобального розширення. 3. Необхідність зменшення витрат і реагування на місцевий попит. 4. Основні стратегії міжнародного бізнесу.
5	Тема 5. Організація міжнародного бізнесу 1. Вертикальна та горизонтальна диференціація. 2. Механізми корпоративної інтеграції. 3. Системи контролю у міжнародному бізнесі. 4. Синтез стратегії і структури у міжнародному бізнесі.
6	Тема 6. Міжнародні бізнес операції 1. Прийняття рішень в експортній діяльності фірми. 2. Стратегія виробництва та управління матеріалами міжнародних фірм. 3. Стратегічна проблема джерел постачання комплектуючих. 4. Координування системи світового виробництва.
7	Тема 7. Міжнародний маркетинг 1. Міжнародний маркетинговий комплекс. Атрибути міжнародного товару. 2. Міжнародна стратегія розподілу. 3. Міжнародні стратегії комунікації. 4. Міжнародна стратегія ціноутворення.
8	Тема 8. НДДКР у міжнародному бізнесі 1. Роль міжнародних корпорацій у глобальних НДДКР 2. Розробка нового продукту 3. Розміщення НДДКР 4. Поєднання НДДКР і маркетингу

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання / завдання)
1	Тема 1. Суть і форми міжнародного бізнесу Завдання: розуміти суть, цілі та характерні риси міжнародного бізнесу; знати особливості форм міжнародного бізнесу; розуміти принципи вибору способу входження у зарубіжний ринок та ключові тенденції розвитку міжнародного бізнесу.
2	Тема 2. Середовище міжнародного бізнесу Завдання: розуміти суть та структуру середовища міжнародного бізнесу; знати основні параметри вивчення політичного, законодавчого, економічного та культурного середовища міжнародного бізнесу.
3	Тема 3. Вибір країни-партнера Завдання: знати основні показники економічного розвитку країни, критерії диференціації національних культур; розуміти принципи впливу середовища на міжнародний бізнес та формування фірмового досє на країну.
4	Тема 4. Стратегія міжнародного бізнесу Завдання: розуміти значення і роль стратегії міжнародної фірми, принципи формування прибутків від глобального розширення; знати напрями зменшення витрат і реагування на місцевий попит; розрізняти основні стратегії міжнародного бізнесу.
5	Тема 5. Організація міжнародного бізнесу

	Завдання: розуміти суть вертикальної та горизонтальної диференціації в організації міжнародного бізнесу; знати механізми корпоративної інтеграції та системи контролю у міжнародному бізнесі; розуміти принципи синтезу стратегії і структури у міжнародному бізнесі.
6	Тема 6. Міжнародні бізнес операції Завдання: розуміти алгоритм прийняття рішень в експортній діяльності фірми; знати принципи формування стратегії виробництва та управління матеріалами міжнародних фірм.
7	Тема 7. Міжнародний маркетинг Завдання: розуміти суть міжнародного маркетингового комплексу; знати принципи формування міжнародної товарної, розподільчої, комунікаційної та цінової політик.
8	Тема 8. НДДКР у міжнародному бізнесі Завдання: розуміти роль міжнародних корпорацій у глобальних НДДКР; знати принципи розробки нового продукту, розміщення НДДКР та поєднання НДДКР і маркетингу у міжнародному бізнесі.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів в рамках дисципліни «Основи міжнародного бізнесу» направлена на поглиблення знань з кожної теми. Вона включає наступні види робіт: опрацювання рекомендованої літератури, пошукову роботу, виконання тестових завдань, вирішення кейсів, підготовку презентацій тощо. Загалом результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

№ з/п	Назва теми (форма контролю)
1	Суть і форми міжнародного бізнесу (мозковий штурм, перегляд і обговорення відео, круглий стіл, слухання та обговорення фіксованих виступів, обговорення кейсів, індивідуальні фідбеки, тестування)
2	Середовище міжнародного бізнесу (мозковий штурм, інтерактивна гра Kahoot, перегляд і обговорення відео, групові обговорення (buzz session), слухання та обговорення фіксованих виступів, обговорення кейсів, індивідуальні фідбеки, тестування)
3	Вибір країни-партнера (мозковий штурм, інтерактивна гра Kahoot, перегляд і обговорення відео, круглий стіл, слухання та обговорення фіксованих виступів, обговорення кейсів, індивідуальні фідбеки, тестування)
4	Стратегія міжнародного бізнесу (мозковий штурм, перегляд і обговорення відео, інтерактивна гра Kahoot, дебати, слухання та обговорення фіксованих виступів, обговорення кейсів, індивідуальні фідбеки, тестування)
5	Організація міжнародного бізнесу (мозковий штурм, перегляд і обговорення відео, групові обговорення (buzz session), слухання та обговорення фіксованих виступів, обговорення кейсів, індивідуальні фідбеки, тестування)
6	Міжнародні бізнес операції (мозковий штурм, перегляд і обговорення відео, інтерактивна гра Kahoot, дебати, слухання та обговорення фіксованих виступів, обговорення кейсів, індивідуальні фідбеки, тестування)
7	Міжнародний маркетинг (мозковий штурм, перегляд і обговорення відео, групові обговорення (buzz session), слухання та обговорення фіксованих виступів, обговорення кейсів, індивідуальні фідбеки, тестування)
8	НДДКР у міжнародному бізнесі (мозковий штурм, перегляд і обговорення відео, інтерактивна гра Kahoot, групові обговорення (buzz session), слухання та обговорення фіксованих виступів, обговорення кейсів, індивідуальні фідбеки, тестування)

Методи навчання

Освітні технології, що використовуються для викладання «Основи міжнародного бізнесу»:

1. Лекції, під час яких розкриваються основні теоретичні концепції та принципи ситуаційного управління з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.

2. Групові та індивідуальні завдання з аналізу реальних економічних ситуацій, підприємств та організацій, що сприяють розвитку навичок командної роботи та співпраці та навчають застосувати отримані знання у практичних ситуаціях. Студенти можуть працювати як індивідуально, так і у командах, аналізувати реальні випадки і розробляти ситуаційні стратегії для рішення конкретних проблем.

3. Кейс-студії - детальний аналіз реальних бізнес-ситуацій, які вимагають ситуаційного мислення та прийняття рішень. Викладач використовує кейси з різних галузей бізнесу, де студентам слід дати відповіді на питання до кейсу та/або виконати відповідні завдання.

4. Використання таких технологій, як онлайн-курси, платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні бізнес-курси, що сприяють підтримці навчання ситуаційному менеджменту. Вони дозволяють студентам мати доступ до матеріалів у будь-який час, виконувати завдання та поглиблювати свої знання.

Під час навчальних занять використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання:

- лекція-візуалізація;
- семінар-дискусія;
- семінар-діалог;
- аналіз і рішення ситуативних професійних завдань (Case study);
- робота з тестами;
- робота в групах;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання

Навчальний матеріал розподілено за 2-ма модулями. Максимальна оцінка за кожний модуль складає 30 балів. **Формами поточного контролю** є усна чи письмова (тестування, есе, фіксований виступ, наукова публікація з проблем ситуаційного управління) відповідь студента, презентація матеріалів самостійної роботи студента. **Формою підсумкового контролю** є залік, проведення якого здійснюється згідно з графіком навчального процесу.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- захист бізнес-кейсів, проєктів;
- есе;
- розв'язування практичних ситуацій;
- тестування;
- підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі

використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд студента щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Критерієм підсумкового оцінювання має бути досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним передбаченим результатом навчання. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	зараховано
добре	B (80 – 89)	зараховано
	C (70 – 79)	зараховано
задовільно	D (60 – 69)	зараховано
	E (50 – 59)	зараховано
незадовільно	FX (35 – 49)	(незараховано) з можливістю повторного складання
	F (1 – 34)	(незараховано) з обов'язковим повторним курсом

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни «Основи міжнародного бізнесу» є: тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); аналітичні звіти; реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах тощо.

Форми поточного та підсумкового контролю

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку). Максимальна кількість балів складає: за перший модуль – 30 балів, за другий модуль – 30 балів (разом – 60 балів).

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів заліку (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, він не допускається до складання заліку.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Залік	Сума
За темами											
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	МК2		
4	4	5	5	12	4	4	5	5	12	40	100
30					30						
За видами діяльності											
ПР	ПП	МЗМ	ПТМ	ПР	ПП	МЗМ	ПТМ				
18	5	3	4	18	5	3	4				

МК1, МК2 – модульна контрольна робота

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

ПР – поточна робота на заняттях

ПТМ – підсумкове тестування за модулем (на платформі Moodle)

МЗМ – міні-залік (індивідуальне експрес-опитування по питаннях модуля)

ПП – підсумковий проект:

- ✓ ЗМ 1. “Актуальні приклади застосування визначеної міжнародної бізнес-стратегії (міжнародної / глобальної / мультиринкової / транснаціональної)” (командна робота над проектом)
- ✓ ЗМ 2. “Розробка міжнародної бізнес стратегії компанії” (командна робота над проектом)

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень

1. Розкрийте суть, основні риси та причини розвитку міжнародного бізнесу.
2. Визначте переваги та недоліки кожної форми міжнародного бізнесу.
3. Розкрийте значення та основні типи базових компетенцій фірми.
4. Окресліть суть та структуру міжнародного бізнес-середовища. Якими є елементи PEST-аналізу?
5. Розкрийте детермінанти політичного та правового середовища міжнародного бізнесу.
6. Окресліть економічну систему як елемент міжнародного бізнес-середовища. Якими є основні показники економічного розвитку країни?
7. Розкрийте відмінності в культурі як елементів середовища міжнародного бізнесу. Якими є основні детермінанти культурної диференціації за Гіртом Хофстедом?
8. Окресліть напрями впливу середовищних чинників на міжнародний бізнес.
9. Визначте напрями конкурентного тиску у сфері скорочення витрат та реагування на місцевий попит.
10. Розкрийте специфічні риси, переваги та недоліки кожної з чотирьох стратегій міжнародного бізнесу.

11. Висвітліть значення та специфічні риси вертикальної диференціації.
12. Визначити значення та специфічні риси горизонтальної диференціації.
13. Надайте характеристику різним типам організаційних структур міжнародних фірми.
14. Розкрийте принципи формальних та неформальних механізмів інтеграції.
15. Розкрийте принципи систем управління та стратегії в міжнародному бізнесі.
16. Окреслити синтез стратегії, структури та систем управління в міжнародному бізнесі.
17. Опишіть роль управління матеріальними ресурсами в міжнародному бізнесі.
18. Розкрийте зміст системи управління запасами «just-in-time» у глобальному виробництві.
19. Визначте ключові атрибути товару в глобальному маркетингу.
20. Окреслити стратегію розподілу як елемент маркетингового комплексу міжнародної фірми.
21. Розкрийте суть стратегії міжнародної комунікації. Які бар'єри існують у сфері міжнародної комунікації?
22. Опишіть стратегії міжнародної комунікації «push and pull».
23. Розкрийте значення глобальної реклами. Наведіть аргументи за і проти стандартизованої реклами.
24. Визначте суть і напрями міжнародної цінової стратегії.
25. Опишіть принципи міжнародної цінової дискримінації.
26. Окресліть принципи міжнародного стратегічного ціноутворення.
27. Опишіть принципи модифікації маркетингового комплексу.
28. Окресліть принципи розробки нових продуктів у міжнародному бізнесі.
29. Розкрийте значення розміщення НДДКР у міжнародному бізнесі.
30. Окресліть принципи поєднання НДДКР та маркетингу у міжнародному бізнесі.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач має право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті, що здійснюється на добровільній основі і передбачає підтвердження досягнутих програмних результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

В межах поточного контролю до загальної кількості балів здобувача можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу, здобутого на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Keystone», «Coursera» тощо. Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 25% (25 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Михайлина Д. Основи розробки міжнародної бізнес-стратегії. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н., доц. Є.В. Ткача. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича, 2023. 264 с. С. 160-170. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6555>
2. Михайлина Д. Г., Саєнко О. С. Міжнародний бізнес / International Business: Опорний консп. лекцій / Course Manual. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. 124 с.
3. Михайлина Д., Саєнко О. Основи міжнародного бізнесу. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с. С. 464-505.
4. Daniels John, Radebaugh Lee, Sullivan Daniel. International Business: Environments and Operations. 16th Edition. Pearson, 2018.

5. Hill W.L. Charles, Hult G. Tomas M. International Business: Competing in the Global Marketplace. 11th Edition. New York. NY McGraw-Hill Education, 2017.
6. Jansson, Hans. International Business Strategy in Complex Markets. 2nd edition. Elgar. 2020. URL: <https://www.e-elgar.com/shop/gbp/international-business-strategy-in-complex-markets-9781839101830.html>
7. Wild John, Wild Kenneth International Business: The Challenges of Globalization. 9th Edition, University of Wisconsin. Pearson, 2019.

7.2. Допоміжна

1. Михайлина Д.Г., Роговська-Іщук І.В. Альтернативні функції логотипу в умовах глобалізації ринкового середовища. *Вісник торговельно-економічного інституту*. 2017. Вип. I-II (65-66). С.434-443. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vchtei_2017_1-2_45
2. Михайлина Д. Г., Роговська-Іщук І. В., Саєнко О. С. Зміна ролі провідних країн в економічному світопорядку. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія Економіка. Випуск 1, 2025. С. 42–50. <https://doi.org/10.32782/ecovis/2025-1-7>
3. Михайлина Д.Г., Роговська-Іщук І.В. Транскордонна кластеризація як інноваційний вектор включення у глобальний відтворювальний простір. *Науковий вісник Чернівецького національного університету: Збірник наукових праць. Економіка*, 2013. Вип. 650-652. С.288-295
4. Михайлина Д.Г., Саєнко О.С. Сучасні зрушення у корпоративній системі глобального ланцюга створення вартості. *Науковий вісник Чернівецького національного університету Збірник наукових праць. Економіка*. 2017. Вип 789. С.3-8 URL: http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/Visnyk_789on-line.pdf
5. Михайлина Д.Г. Сучасні імперативи організаційної реструктуризації міжнародних корпорацій. *Науковий вісник Чернівецького національного університету: Збірник наукових праць. Економіка*. 2011. Вип. 557-558. С. 136 – 140 URL: http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/07/nv_557-558.pdf
6. Михайлина Д.Г. Сучасні тенденції транснаціоналізації української економіки. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий збірник*. 2011. Вип. 7. Т. 2. С.238-242 URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/zbirnyky/aktual-problem-2011-7-2.pdf>
7. Ten Forces Reshaping Global Business. *Boston Consulting Group*. URL: <https://www.bcg.com/publications/2025/ten-forces-reshaping-global-business>
8. Mykhaylyna D., Rogovska-Ischuk I., Kyfyak V. Financial Market's Role in Determining the Value of International Business Intangible Assets. *Baltic Journal of Economic Studies*. Vol. 10 № 3. 2024. pp 234 – 244. ISSN 2256-0742 (PRINT). ISSN 2256-0963 (ONLINE). DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-3-234-244>
9. Mykhaylyna D. The Role of Symbols in International Economic Relations and Business Cultural Environment. *Polish Journal of Science*. 2024. № 75. pp. 19-23. ISSN 3353-2389. DOI: 10.5281/zenodo.12059673. URL: <https://zenodo.org/records/12059673>
10. Shaping the Future of Trade and Global Economic Interdependence. *World Economic Forum*. URL: <https://www.weforum.org/platforms/shaping-the-future-of-trade-and-global-economic-interdependence>

8. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Верховна Рада України URL: <http://www.rada.gov.ua>

2. Державного комітет статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Державна служба експортного контролю України URL: <http://www.dsecu.gov.ua>
4. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Міністерство економіки України: <http://www.me.gov.ua>
6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://me.kmu.gov.ua>
7. Міністерство закордонних справ України: <http://www.mfa.gov.ua>
8. Міністерство фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua>
9. Національний банк України: <http://www.nbu.gov.ua>
10. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>

Офіційні сайти міжнародних організацій та аналітичних видань:

1. Всесвітня торговельна організація (WTO). URL: <http://www.wto.org/>
2. Зовнішньоторговельна організація Японії (JETRO). URL: <http://www.jetro.go.jp/>
3. Інститут глобальних стратегій. URL: <http://www.igls.com.ua>
4. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій. URL: <http://www.ier.kiev.ua>
5. Інститут світової економіки і міжнародних відносин. URL: <http://www.iweir.org.ua>
6. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS). URL: <http://isi.cbs.nl/>
7. Міжнародна організація праці (ILO). URL: <http://www.ilo.org/>
8. Міжнародний валютний фонд (IMF). URL: <http://www.imf.org/>
9. Міжнародний інститут статистики (ISI). URL: <http://isi.cbs.nl/>
10. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD). URL: <http://www.oecd.org/>
11. Світовий банк (World Bank). URL: <http://www.worldbank.org/>
12. Світовий економічний форум (The World Economic Forum). URL: <http://www.weforum.org>
13. Європейський союз. URL: <http://www.europa.eu.int>
14. ЮНКТАД. URL: <http://www.unctad.org>
15. Статистична база ООН. URL: <http://www.trademap.org>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.